

Будапештсько-Віденська Декларація про створення Європейського простору вищої освіти

На зустрічі міністрів, які відповідають за вищу освіту в країнах-учасниках Болонського процесу, що відбулася 11-12 березня 2010 року у Будапешті та Відні, прийнято **Будапештсько-Віденську Декларацію** та офіційно проголошено створення **Європейського простору вищої освіти**.

Республіка Казахстан стала 47 країною-учасником Болонського процесу.

Наступна зустріч міністрів відбудеться в Румунії у Бухаресті 26-27 квітня 2012 року.

Будапештсько-Віденська Декларація про створення Європейського простору вищої освіти

12 березня 2010 року

1. Ми, Міністри, відповідальні за вищу освіту у країнах-учасниках Болонського процесу, зустрілися в Будапешті та Відні 11-12 березня 2010 року для того, щоб створити Європейський простір вищої освіти, що передбачалося Болонською Декларацією у 1999 році.
2. Відповідно до погоджених нами критеріїв щодо членства країни, ми вітаємо Казахстан як нову країну-учасника Європейського простору вищої освіти.
3. Болонська декларація 1999 року поклала перспективу створення у 2010 році конкурентоспроможного на міжнародному рівні та привабливого Європейського простору вищої освіти, в якому вищі навчальні заклади, за підтримки відданих викладачів і студентів, можуть здійснювати свої різноманітні місії у суспільстві знань, і в якому студенти, користуючись перевагою мобільності з безперешкодним і справедливим визнанням кваліфікацій, можуть знайти найбільш підходящу траєкторію отримання освіти.
4. Починаючи з 1999 року, 47 учасників Європейської культурної конвенції, погодилися з цим баченням і зробили істотний крок у напрямі досягнення запланованих цілей. В унікальній співпраці між державними установами, вищими навчальними закладами, студентами і викладачами, разом з роботодавцями, агенціями із забезпечення якості вищої освіти, міжнародними організаціями і європейськими установами, ми залучені до ряду реформ з метою побудови Європейського простору вищої освіти, який ґрунтується на довірі, співпраці і повазі до розмаїтості культур, мов і систем вищої освіти.
5. Болонський процес і новостворений Європейський простір вищої освіти, будучи безпрецедентними прикладами регіональної, транскордонної співпраці у сфері вищої освіти, спричинили значну зацікавленість у інших частинах світу і зробили європейську вищу освіту помітнішою на світовій мапі. Ми вітаємо цю зацікавленість і сподіваємося на посилення нашого стратегічного діалогу і співпраці з партнерами в усьому світі.
6. Ми взяли до відома результати незалежного оцінювання і звіти зацікавлених сторін. Ми вітаємо їх висновок про те, що вищі навчальні заклади, їхній персонал та студенти, все більше ідентифікуються з цілями Болонського процесу. Хоча багато що було досягнуто в реалізації Болонських реформ, ці звіти також показують, що такі напрями діяльності в

ЄПВО, як реформа ступенів і навчальних програм, забезпечення якості, визнання, мобільність, соціальний вимір, запроваджені і оцінюються у різній мірі. Недавні акції протесту в деяких країнах, частково спрямовані проти подій і заходів, не пов'язаних з Болонським процесом, нагадали нам про те, що деякі з цілей Болонської реформи не були належним чином реалізовані і роз'яснені. Ми визнаємо і будемо прислухатися до критики серед працівників вищих навчальних закладів та студентів. Ми відзначаємо необхідність коректив і подальшої роботи за участю працівників вищих навчальних закладів і студентів на європейському, національному і, особливо, інституційному рівні, для побудови Європейського простору вищої освіти таким, як ми його бачимо.

7. Ми, Міністри, віддані повному і належному впровадженню узгоджених цілей і порядку денного для наступної декади, визначеного Льовенським/Лувен-ла-Ньовським Комюніке. У тісній співпраці з вищими навчальними закладами, їх працівниками, студентами та іншими зацікавленими сторонами, ми збільшимо наші зусилля для завершення реформ, які вже проводяться, щоб надати можливість студентам і викладачам бути мобільними, поліпшити викладання та навчання у вищих навчальних закладах, підвищити можливості працевлаштування випускників, а також забезпечити якісну вищу освіту для всіх. На національному рівні ми також прагнемо поліпшення взаємодії та розуміння Болонського процесу серед усіх зацікавлених сторін і в суспільстві в цілому.
8. Ми, Міністри, ще раз засвідчуємо прихильність до академічної свободи, так само як і до автономності та відповідальності вищих навчальних закладів як принципів Європейського простору вищої освіти, і підкреслюємо роль вищих навчальних закладів, яку вони відіграють у зміцненні мирних демократичних суспільств і посиленні суспільної єдності.
9. Ми визнаємо ключову роль академічної спільноти – керівників закладів, викладачів, дослідників, адміністративного персоналу та студентів - у втіленні Європейського простору вищої освіти, забезпечуючи тих, хто навчається, можливостями для отримання знань, умінь і компетенцій для побудови їхньої кар'єри та життя як громадян демократичних країн, а також для їх особистісного розвитку. Ми усвідомлюємо потребу в сприятливіших умовах для виконання своїх завдань працівниками вищих навчальних закладів. Ми зобов'язуємося працювати над більшим залученням працівників вищої освіти та студентів до запровадження і подальшого розвитку Європейського простору вищої освіти. Ми повністю підтримуємо участь працівників вищих навчальних закладів та студентів у структурах, що приймають рішення, на європейському, національному та інституційному рівнях.
10. Ми закликаємо всі залучені сторони сприяти створенню середовища, що надихає до роботи та навчання, сприяти навчанню, орієнтованому на студента, як способу розширення можливостей студентів усіх форм навчання, забезпечуючи найкраще рішення для сталих та гнучких траєкторій навчання. Це також потребує співпраці викладачів та дослідників на міжнародному рівні.
11. Ми, Міністри, підтверджуємо, що вища освіта є публічною відповідальністю, і зобов'язуємося, незважаючи на важкий час економічних випробувань, забезпечувати вищі навчальні заклади усіма необхідними ресурсами у встановлених і контрольованих органами влади рамках. Ми переконані, що вища освіта є основним рушієм для нововведень та економічного і соціального розвитку у стрімко зростаючому, зорієнтованому на знання світі. Тому ми збільшимо наші зусилля в контексті соціального виміру для забезпечення рівних можливостей отримання якісної освіти, звертаючи особливу увагу на мало представлені групи.

12. Ми, Міністри, відповідальні за Європейський простір вищої освіти, просимо Групу супроводу Болонського процесу запропонувати заходи для сприяння належному і повному запровадженню узгоджених Болонських принципів та напрямів діяльності у Європейському просторі вищої освіти, особливо на національному та інституційному рівнях, серед іншого, шляхом розробки додаткових методів роботи, таких як взаємне навчання, навчальні візити та іншої діяльності для поширення інформації. Шляхом постійного розвитку, розширення та зміцнення Європейського простору вищої освіти і його взаємодії з Європейським дослідницьким простором, Європа буде в змозі успішно відповідати на виклики, що постануть перед нею в наступному десятилітті.
13. Наша наступна зустріч Міністрів для оцінення прогресу та просування Льовенського/Лувен-ла-Ньовського порядку денного, відбудеться в Румунії у Бухаресті 26-27 квітня 2012 року.